Fairdata-verkosto - kokous 16.3.2023

Aika: Torstai 16.3.2023 klo 14-16

Etäkokoushuone: https://cscfi.zoom.us/j/66393561333?pwd=dUcrczRuTTNmRW9XaEFCNjVGSHlXZz09

Nauhoite*:* *https://video.csc.fi/media/t/0_sgu7odu9*

Asialista

1. More visibility for FMI METIS datasets through EUDAT-Fairdata integration, **Anca Hienola, FMI**
    a. Blogkirjoitus julkaistu: https://www.fairdata.fi/more-visibility-for-fmi-metis-datasets-through-eudat-fairdata-integration/
2. Fairdata-verkoston palautekysely (Menti), **Suvi Pousi, CSC**
    a. Vastaa kyselyyn jo etukäteen: https://www.menti.com/alwba18f9rdb. Kysely auki 20.3.2023 asti.
3. Tilannekatsaus: Tutkimusdataan liittyvien organisaatioroolien kehittämisestä CSC-palveluissa (kalvot), **Heidi Laine, CSC**
4. IDA-yhteyshenkilön käyttötilastonäkymä MyCSCssä (kalvot), **Suvi Pousi, CSC**
5. Tutkimustietovarannon tietojen hyödyntäminen (kalvot), **Sonja Sipponen, CSC**
6. Fairdata-kehityssuunnitelma 2023, esittely, **Erja Kortelainen ja Juha Lehtonen, CSC**
7. Ajankohtaiset koulutukset ja tapahtumat, **Siiri Fuchs, CSC**
    a. 17.4.2023, klo 13:00-15 Pysyvien tunnisteiden kansallisen tiekartan julkaisu- ja keskustelutilaisuus Kansallisarkistossa ja etäyhteydellä. Lisätiedot ja ilmoittautuminen
    b. 18.4.2023 klo 10:00-11:00 Make the most of the Allas Storage Service, lisätietoa ja ilmoittautuminen eventillassa!
    c. 24.-25.4.2023 PAS-seminaari, lisätiedot tulossa.
    d. 26.4.2023 klo 10:00-11:30 Aineistojen kuvailu ja julkaisu Fairdata-palveluissa (käyttökoulutus), lisätietoa ja ilmoittautuminen eventillassa!
    e. Save the dates: Miten tutkijat kuvailevat aineistojaan -tilaisuudet
        i. 11.5.2023 klo 10:00-12 Miten tutkijat kuvailevat aineistojaan, käytännön kokemuksia
        ii. 30.5. klo 10:00-12 Miten tutkijat kuvailevat aineistojaan: Askelmerkkejä kuvailun fasilitointiin
    f. The Elements of FAIR -videosarjan toinen osa Findablity on julkaistu! Video käsittelee mitä löydettävyys tarkoittaa, pysyviä tunnisteita, löydettävyysmetadataa sekä koneluettavuuden hyötyjä. Video on tekstitetty sekä suomeksi että englanniksi.
8. Ilmoitusasiat
    a. Blogkirjoitus julkaistu: Tutkimusaineistojen säilyvyyden hallinta
9. Seuraava kokous
    a. torstai 11.5.2023 klo 14-16

Muistio

1. More visibility for FMI METIS datasets through EUDAT-Fairdata integration, **Anca Hienola, FMI**
    a. Blogkirjoitus julkaistu: https://www.fairdata.fi/more-visibility-for-fmi-metis-datasets-through-eudat-fairdata-integration/
    b. **Presentation summary:**
        i. FMI is nowadays one of the leading research institutes in open science.
        ii. The FMI research data repository METIS is provided by EUDAT (tailored B2Share service). EUDAT provided core metadata model was expanded by FMI specific metadata to answer to researchers' needs (e.g. informaiton on parameters). Quality of the dataset metadata is highly important for reusability. The development of the repository continues and the experience from the collaboration has been positive.
        iii. Findability of the METIS datasets has been been improved by integrations: EUDAT B2FIND and OpenAIRE, Fairdata and Research.fi.
2. Fairdata-verkoston palautekysely (Menti), **Suvi Pousi, CSC**
    a. Palautekyselyn tulokset Fairdata-verkoston palautekysely 2023.pdf
        i. Jos olet itse kiinnostunut tulemaan alustamaan / esittelemään jotakin aihetta, ole yhteydessä fairdata@csc.fi
3. Tilannekatsaus: Tutkimusdataan liittyvien organisaatioroolien kehittämisestä CSC-palveluissa (kalvot), **Heidi Laine, CSC**
    a. **Yhteenveto esityksestä:**
        i. Tavoitteena aineiston hallinnan ja avoimuuden tukeminen yksittäisestä tutkijasta riippumatta sekä aineistoon liittyvän organisaation datan hallinnan mahdollisuuksien tukeminen silloin kun aineisto säilytetään tai julkaistaan CSC:n palveluissa.
        ii. Syksyllä 2022 tiedonkeruu organisaatioiden tarpeista ja toiveista organisaation rooliin liittyen. Tämän perusteella muodostettu CSC:llä jatkoselvitys- ja kehityslinjoja tietosuoja-, organisaatiorooli-, palvelupolitiikka- ja raportointinäkökulmista.
        iii. Organisaatioissa erilaisia tilanteita aineiston omistajuuksiin ja oikeuksiin liittyen. Palveluprosessien voitava tukea erilaisia tilanteita.
        iv. Organisaation raportointinäkymä kehitteillä MyCSC:hen ja tätä pilotoitu yhdessä muutamien organisaatioiden kanssa.
        v. Palautetta organisaatioroolien kehittämiseen liittyen voi lähettää heidi.laine@csc.fi
4. IDA-yhteyshenkilön käyttötilastonäkymä MyCSCssä (kalvot), **Suvi Pousi, CSC**
    a. **Yhteenveto esityksestä:**
        i. Fairdata IDA -palvelua hyödyntävien organisaatioiden nimeämille IDA-yhteyshenkilöille tarjolla MyCSC:ssä raportointinäkymä, josta näkee yleiskuvan koko organisaation IDA-säilytystilan käytöstä sekä mm. tiedot IDAa käyttävien CSC-projektien tallentaman datan määrästä ja julkaisemista aineistoista. Palaute raportointinäkymän jatkokehityksestä tervetullutta (fairdata@csc.fi).
    b. **Keskustelu ja kommentit:**
        i. Olisiko mahdollista, että organisaation IDA-yhteyshenkilö voisi MyCSC-portaalin kautta itsepalveluna muuttaa CSC-projektille myönnetyn IDA-säilytystilan kokoa, jos sitä on vain varattu mutta ei käytetä?
            1. Otamme ehdotuksen kehityslistalle. Nykyisin mahdollista ottamalla yhteyttä fairdata@csc.fi.
        ii. Varaako CSC-projektin käyttämätön IDA-säilytystila kiintiötä pois muiden organisaation projektien käytöstä?

1. Kyllä, CSC-projekteille myönnetyt IDA-säilytystilat kuluttavat organisaatiokohtaista IDA-kiintiötä, myös silloin kun niihin ei ole tallennettu dataa. Organisaatio voi joustavasti kasvattaa IDA-käyttöoikeuttaan ottamalla yhteyttä CSC:hen ja kertomalla tarpeista.

iii. Saako Etsimen kautta ladattujen aineistojen määristä tilastotietoa?

1. Julkaistujen aineistojen katselumäärät ja latausmäärät ovat Fairdata-palveluissa työn alla ja tulossa näkyviin Etsimeen.

5. Tutkimustietovarannon tietojen hyödyntäminen (kalvot), **Sonja Sipponen, CSC**
    a. **Yhteenveto esityksestä:**
        i. Tutkimustietovarannon tietoja tulossa organisaatioiden hyödynnettäviksi rajapinnan kautta. Kalvoissa kuvattu prosessi rajapinnan käyttöoikeuden saamiseen.
    b. **Keskustelu ja kommentit:**
        i. Fairdata Qvain -työkalu tulee myös hyödyntämään Tutkimustietovarannon rajapintoja. Qvaimen kuvailulomakkeeseen tulossa tarjolle esimerkiksi Tutkimustietovarannon tuntemat rahoituspäätökset, julkaisut ja tutkimusinfrastruktuurit, mikä helpottaa tietojen syöttämistä ja yhteentoimivuutta (aikatauluarvio 2024). Tällä hetkellä Qvaimessa tarjolla oleva toimijoiden organisaatiolistaus tulee jo Tutkimustietovarannon kautta.
6. Fairdata-kehityssuunnitelma 2023, esittely, **Erja Kortelainen ja Juha Lehtonen, CSC**
7. Ajankohtaiset koulutukset ja tapahtumat, **Siiri Fuchs, CSC**
    a. 17.4.2023 Pysyvien tunnisteiden kansallisen tiekartan julkaisu- ja keskustelutilaisuus Kansallisarkistossa ja etäyhteydellä 17. huhtikuuta 2023 kello 13-15. Lisätiedot ja ilmoittautuminen
    b. 18.4.2023 klo 10:00-11:00 Make the most of the Allas Storage Service, lisätietoa ja ilmoittautuminen eventillassa!
    c. 24.-25.4.2023 PAS-seminaari, lisätiedot tulossa.
    d. 26.4.2023 klo 10:00-11:30 Aineistojen kuvailu ja julkaisu Fairdata-palveluissa (käyttökoulutus), lisätietoa ja ilmoittautuminen eventillassa!
    e. Save the dates: Miten tutkijat kuvailevat aineistojaan -tilaisuudet

        i. 11.5.2023 klo 10:00-12 Miten tutkijat kuvailevat aineistojaan, käytännön kokemuksia
        ii. 30.5. klo 10:00-12 Miten tutkijat kuvailevat aineistojaan: Askelmerkkejä kuvailun fasilitointiin
    f. The Elements of FAIR -videosarjan toinen osa Findablity on julkaistu! Video käsittelee mitä löydettävyys tarkoittaa, pysyviä tunnisteita, löydettävyysmetadataa sekä koneluettavuuden hyötyjä. Video on tekstitetty sekä suomeksi että englanniksi.
8. Ilmoitusasiat
    a. Blogkirjoitus julkaistu: Tutkimusaineistojen säilyvyyden hallinta
9. Seuraava kokous
    a. torstai 11.5.2023 klo 14-16

Kaikki kommentit, kehitysehdotukset, puheenaiheet ym. otetaan mielellään vastaan! Kysymyksiä ja ehdotuksia voi lähettää osoitteeseen fairdata@csc.fi